

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előzetesek, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Állambáztartásunk.

Kézdi-Vásárhely, 1889. május 11.

Előttünk fekszik a folyó 1889. év első negyedének pénzforgalmi kimutatása. Mint rendesen, az egyes tételek mellett most is ki vannak tüntetve a múlt év hasonló időszakáról szóló kimutatás tételei, hogy így állambáztartásunk menetére következtetéseket lehessen vonni.

A benyomás, mit ez összehasonlítás tesz reánk, határozottan kedvezőnek mondható. Az első negyed bevételei ugyanis 69.3 millióról 73 millióra is fölül emelkedtek, ellenben kiadásai 95.1 millióról 88.5 millióra szállottak alá a múlt év hasonló negyedéhez képest. A bevétel tehát 3.7 millióval volt több s a kiadás 6.6 millióval kevesebb. Minthogy pedig akár a bevételek szaporodása, akár a kiadások csökkenése általában minden háztartásnál a gazdálkodás javulását jelenti, e szerint a magyar állam háztartása már a folyó év első negyedében is — pedig ez a legsoványabb évnegyed, mikor általában nem igen szokás adót fizetni — nem kevesebb, mint 11.3 millió forinttal javult. Ha ez így menne tovább az esztendő végéig, akkor az állami gazdálkodás a múlt év 26 milliónyi javulásával szemben az idén 45 milliót is meghaladó kedvezőbb eredményt birna fölmutatni, a mi a rendes budgetben nemcsak „némi“, hanem igen is jelentékeny fölöslegnek felel meg.

Ekkora sikerre természetesen maga a pénzügy-miniszter sem számít. Ő különben, mint

programjában is kifejté, államháztartásunk végleges rendezését az új adók és jövedelmi ágak behozatalának mellőzésével a már meglevő források bővebb bugyogásából vagy kiadóból voltából reméli, magától értetődően a szigorú takarékoság, a mely Tisza pénzügy-miniszterségének volt első irányadó elve.

Kérdés tehát, hogy a bevételek az első negyedben bővebben folytak-e be? Ezt vizsgálva, arra az eredményre jutunk, hogy egyes jövedelmi ágak — nevezetesen az állami monopoliумok, gazdaságok, gyárak és iparszerű vállalkozások — visszamaradtak, kivéve a vasutakat, melyek ismét újabb 718 ezer frt jövedelem-emelkedést mutatnak. Kevesebbet mutat 830 ezer forinttal a dohánymonopoliум is. Ellenben a fő jövedelmi ágak: az adók, több mint kedvező eredményt mutatnak. Az egyenes adók nem hogy visszaestek volna, de e sovány negyedben is 70 ezer forintnyi javulást mutatnak, míg ellenben a fogyasztási adók egymagukban néhány ezer híján négy millió forinttal hoztak többet. Ugyanigy a bélyeg- és jogilleték is egyenkint 400—400 ezer forinttal.

A bevételek alakulásától ezek után csakugyan el lehet várni, hogy a deficitet el fogja mosni.

A másik kérdés pedig az, vajjon a kiadásoknál érezhető-e a takarékosági rendszer jó hatása?

Erre igennel felelhetünk. A pénztári kezelésnél semmi sem mutat arra, hogy az egyes jövedelmi ágak kezelése vagy általában az állami regie drágább lett volna, mint azelőtt.

Ellenben jelentékenyebb megtakarítások vannak az adósságok kamatainál, a vasutkezelésnél s az egyes miniszteriumok igazgatási költségeinél.

Szóval, Wekerle miniszter első pénztári mérlegéből kedvező impressziókat szereztünk. Bizonyos belőle az, hogy egyes jövedelmi ágak csakugyan képesek arra, a mit a miniszter azoktól remél. Az egyensúly végleges helyreállítását tehát remélni lehet, ha csak az Isten meg fogja óvni hazánkat háborútól vagy más csapástól.

A képviselőház megszavazta általánosságban az 1889. évi állami költségvetést, s most a részletes tárgyalást folytatja. Élénk, hosszú vita fejlődött ki különösen a rendelkezési alapról, melyet a ház nagy többséggel megszavazott. A belügyi tárczánál szóba hozatván a lelenzügy, kilátásba helyezte a kormány, hogy ez iránt legközelebb javaslatot teend a háznak.

SZEMLE.

A romániai trónörökös ügye a legszerencsésebb befejezést nyerte. A fogadás nagyszerű volt s az országban iránta nyilvánuló rokonszeny és lelkesedés nagy, daczára annak, hogy az orosz sajtó és követtség minden követ megmozdított, hogy ez alkalmából kedvetlenségeket idézzon elő. Mindez nem sikerült. A román nép kitűnő lelkesedéssel fogadta Románia jövődi királyát és a sajtó nem győzi magasztalni a trónörökös fényes tulajdonait, kellemes, előékeny modorát, finomságát, szép alakját, a melyek összevéve, biztosítékot nyújtanak egy boldog jövőre. Nem kerültek ki Románia közvéleményének figyelmét a külföldi sajtó nyilatkozatai sem. Elismerőleg nyilatkozik rólunk, hogy ez alkalommal is Romániával szemben a legkötelezőbb s őszintébb

A „Szekelyföld“ tárczája.

A nap.

Irta: Flammarion Kamill.

Az 1874-iki és 1882-iki Vénus-átvonulásról most teszik közzé a végső eredményeket. Ha ugyan végsőknek mondhatók, mert millió és millió számot kellett egybevetniök a tudósoknak, a kik a tűnényt megfigyelték, abból a czélból, hogy valahára pontosan meg lehessen határozni a nap és föld távosságát. A francia, angol, észákamerikai, brazilai, orosz, német és olasz expedíciók számításai körülbelül megegyeznek. Az eredmény az, hogy a föld, a nap távosságából nézve, szabad szemnek láthatatlan parányi golyócska, melynek átmérője 17.6 ivmásodperc.

Ámde egy ivmásodperc nagysága látszólagos átmérő 206.265-szörös távolságnak felel meg, azaz 1 m-nyitárgy 206.265 m. messziről tűnik fel a szemben ily kicsinynek. Tehát ha a föld a napról nézve 17.6 ivmásodperc nagysága, ez azt bizonyítja, hogy a nap 11,719 földátmérő távolságban van tőlünk; vagyis a 12.742 kilométernyi földátmérőt megsokszorozva 11,719-czel: a nap a földtől 149,323.000 kilométerre esik.

A föld a napról nézve akkora, mintha egy 1 decziméter átmérőjű golyót néznénk 1172 méter

távolságból. Vagyis láthatatlan. A szentől egy méterre kifeszített hajszál már teljesen eltakarja.

A nap távolabb van tőlünk, mint eddig hittük. Ez a Vénus-megfigyelések eredménye. A messzeség nem 148 millió kilométer, a hogyan az iskolában tanultuk, hanem 149 millió kilométer. A különbség nem is valami nagy; csak annyi, mintha 67 milliméterről volna szó egy 10 méteres hosszúságnál, vagy 10 centiméterről egy 15 méteres hosszúságnál.

A naptávolság rendkívül fontos szám a csillagászatban, mert ehhez mérjük a mindenség dimenzióit s e szerint határozzuk meg a többi égitestek messzeségét. Így tudjuk például, hogy a Neptun bolygó harmincz naptávolságra van tőlünk s hogy a legközelebbi csillag messzesége 275,000-szerese ez egyeségnek. Hogy e távolságokat realis mértékkel, kilométerekkel tudjuk kifejezni, először is szükség van pontos ismernünk a nap és föld között vont vonal hosszúságát.

Száznegyvenkilencmillió háromszáz ezer kilométer!... E távolságról nehéz világos fogalmat alkotnunk; egy óránként hatvan kilométer állandó sebességgel haladó villám vonat 149,323,000 perc alatt futná be ez utat. Minthogy pedig egy napban 1440 perc van, egy évben pedig 525,949: következésképen az említett vonatnak 284 évig kellene szakadatlanul rohannia, hogy elérjen a napig.

Ha most indulnánk el, a jövő évezred második századában: 2173-ban érkezünk meg, s ha eszünkbe jutna visszatérni, Krisztus születése után 2457-ben jutnánk ismét a földre.

És hiába e rengeteg távolság: a nap vasmarokkal tartja földünket, hatalmas vonzóereje által. Ugy forgat maga körül, a hogyan egy óriás csóválja paritájában a követ. A föld másodpercenként 29,500 méter, óránként 106,000 kilométer sebességgel fut a nap körül; hetvenötször gyorsabban, mint a kilőtt ágyugolyó.

Hogy el bírjuk képzelni, mekkora a nap vonzóereje, im egy hasonlat. Ha a földet a naphoz vonzóerő helyett telegráfdrót vastagságú aczélfonallal kötnék, egy a földgolyó naphoz fordult felének oly sűrűn kellene tele lennie e szálakkal, mint a legszebb sarjában a fű.

A nap szóval derekasan vonz minket. És mégis, ha egy hatalmasabb nap, minő például a Sirius, pár millió mértfölddel errebb kerülné, a vonzás e roppant hálózata úgy szétszakadna, mint egy kőcmadzag és mi új uralkodónk erejétől belesodródunk a végtelenség mélységeibe.

A vonzóerő, mely a naphoz köt bennünket és évenként 930 millió kilométernyi utat jár meg velünk a világosság, meleg és élet forrása körül; ez a vonzóerő, mely minden rez- vagy vaskötélék-

Csorja Barabás felfolyamodása Papolcz községe ellen épületfa elvitelért elutasított.

A Gábor Imre 20 frt pénzbürsége törlesztéért tett előterjesztésnek hely nem adatott.

Tavaszi koronagyűlés.

Kézdí-Vásárhely, 1889. május 9.

A vallás magasztos misztériumainak tisztelete örömmel ragadott minden időben az egyház és, egyháziak iránti kegyeletre. Ha valamely ide vágó lényeges mozzanat történt, mindig kapunk időt arra, hogy érdeklünk felemeljük szavunkat. Azon voltunk, hogy magatartásunkkal mi is vigyünk egy parányi porszemet ama kolosszális műhöz, mely a vallás-erkölcsi eszmében minden értelmes főnek drágán őrzött kincsét képezi. A lélek bensejébe oltott tudat mellett a mindennapi élet jelenetei is teljesen meggyőztek arról, hogy: „Omnia cum Deo et sine Deo nihil.” Mutatják, hogy csak ott van boldogság, hol betartatik e bölcseseti elv: „Principium Deus est et finis”, mert ki nem tudja, hogy Isten nélkül meghalt az élet? Olyan az, mint a gyökerétől elmesztett fa, mely erejétől megfosztva, élelennyül, elkorhad. ... Világérdekek kényszerítettek arra, hogy a vallási érület által a legegyszerűbb ember is céljának tudatára emelkedvén, visszaadassék a család, a társadalom és nemzet magának, mert nagyon igaz a nagy államférfi, Liviusnak szava: „Est boni principis religionem primum omnium constituere.”

Azért örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a kézdí-orbai róm. kath. kerületi lelkész kedő papságának május 9-én városunkban tartott koronagyűlését, mint a vallás-erkölcsi élet emelését irányzó mozzanatot, regisztráljuk.

E koronagyűlést mélt. és főt. Bálint László ker. főesperes ur vezette ismert tapintatával, ki az utolsó gyűlés után felmerült eseteket szigorú pontossággal tárta a testület elé.

Nem lévén szándékunk egy kivonatos jegyzőkönyvi referátumnak hosszadalmasságába bocsátkozni, csak röviden emlékezzünk meg az elnöklő főpap derék megnyitójáról. A megnyitó beszéd egyike azon páratlan produktumoknak, melyeket a mély értelem és vallásos bensőség mellett szabatos rövidség és tartalmi súly jellemez. Hogy a keresettség nélküli választékos szavak szívhez tudtak szólni, ama szerencsés körülménynek ki-folyása, hogy valóban szívből jöttek. Ecce latens bizonyítéka volt ennek ama minden szónál többet mondó indítvány, mely e csinos és tartalmas beszédet lelkes éljenzen után jegyzőkönyvi megörökítésre méltatta.

Érdekes lenne az elnöklő főpap fenklő szavainak ama részét ölelnünk fel, hogy a kötelemeiket önfeláldozásig hiven végző lelkészek mily szépen oldották meg magasztos funkciójukat; hogy a tekintet nélküli emberszeretet, a határozott jószág-párosult békesség, hazaszeretet mint legyen jövőben is irányeszméje minden jó pásztornak, ki céljának tudatában a jó Isten dicsőségére, a közjó s az emberek boldogítására tör. Tekintettel a helyzet fontosságára, hogy a lelkésznek élete mélyen vág a társadalom, a nemzeti lét szívébe, azért azon szavak, melyek feljuttatják az amugy is célja tudatában levő lelkész szívében a nép üdvé és földi jóllétére legáládásosb hivatását, a közakarat és mindnyájunk tetszésével találkoznak.

De menjünk tovább. A felolvasott jegyzőkönyv megéljenése után a főesperesi hivatalhoz küldött levelek olvastattak fel, melyekben az adminisztrációt irányzó magas leiratokon kívül több iskolai ügyet érintő rendelet is foglaltatott.

Az iskolai ügyet célzó e magasabb helyről jött kegyes rendeletek annyi örömmel hatnak reánk, mint a mily igazán érezzük, hogy a nép-nevelés, a vallás-erkölcsi élet nagy részben a lelkészek fordul meg. Ha a szigorú ellenőrzés, az iskolák gyakori látogatása egyik fontos propozi-ciója a papnak, számítani lehet az ohajtott siker-re, mely népünk, nemzeti jóllétünk emelkedését rejti méhében.

A szokott rendszer szabatos betartása mellett a keblü ügyek élénk megbeszélés tárgyát képezték. Mindazon ügyek, melyek a két koronagyűlés közötti időben felmerültek, itt igazságos megoldást, kellő elintéztést nyertek.

A nép életében születő s meg-megújuló hibás dolgok, visszaélések között, mik az egyházi köz-igazgatásnak, a lelkészi adminisztrációnak annyi dolgot adnak, élénk vita tárgyát képezte a két-nejűség, a bigamia is.

Jóval kisebb ugyan a kétnejűk száma a közös háztartást vezetőknél, de mint visszas, botrányos dolog, mely a társas élettől, a fennálló törvények-kei homlokegyenest ellenkező vétkes tény, kár-hoztatva lett s megakadályozására a legszigorubb javaslat hozatott indítványba. A bigamia szeren-csétlen következménye nem egyszer nyilvánul az életben; különös bajt okoz az örökösödéseknél, a hagyatékoknál, hol egy férfi után két feleség is

igényt tart a törvényes keresetre. A gyermekek nevelésére való káros következmény mellett több ok kényszerít arra, hogy az ilyen belsőafrikai állapotoktól megmentse a felettes hatóság a tár-sadalmat. Remélhető, hogy az e tárgyban hozott, jól meghányt-vetett határozat meg fogja akadá-lyozni a bajt.

Bármely oldalról vegyük figyelembe a lefolyt gyűlést, azt találjuk, hogy a kézdí-orbai lelkész-kező papság célzatosan határoz s határozata irott malaszt nem marad. Arról győző meg, hogy egy a miniszteri, mint a felettes egyházmegyei rendeletek úgy tartatnak be, a mint azt a legjobb körülmények között kívánni lehet. A benső egy-ség, a példányszerű kollegialitás, mely ez elemet összefűzi, egyenes bizonyítéka annak, hogy a ke-gyes püspöki szó hálás talajra talál. El kell hin-nünk, hogy ő nagyméltósága meg lehet elégedve itteni szerencsés intézkedéseinek eredményével.

De nem is lehet ez másképp, hol annyi törekvő, munkás egyén élén oly ügybuzgó és képes ember áll, mint Bálint László főesperes ur ő méltó-sága. Fellépése minden alkalommal a kitűnő embert ismerteti meg velünk. Mindig azt kell tapasztalunk, hogy a derék főpap szépen tudja a magas kormány és ő exzellenzenciája áldá-sos szándékát érvényre emelni, s mint lángbuzgó, tekintély- és általános tiszteletnek örvendő elő-járó, mester a maga hivatali körében.

Ama kedves elv, mely őt az általános és szük-keblűség nélküli szeretet, hazája, megyéje és népe jóllétével egységbe hozza, legyen biztosítéka a há-lának és igazán kiérdemelt elismerésnek.

Különfélék.

— Halálozás. Ferenczi Ignác nagykasznai r. k. plebános folyó hó 9-én 54 éves korában hathavi súlyos szenvedés után elhunyt. Az elhunyt derék lelkész 20 éven át működött, mint nagykasznai plebános, szülőföldiei helyes irányú műveltség-nek és anyagi jóllétének felvirágoztatásán. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— Zeneestély. Gyergyó-Ditrőből írják: Folyó hó 4-én a központi iskolák dísztermében táncozzal egybekötött zeneestélyt rendezett a gyergyó-ditrői „Zenekedvelők egyesülete”. Az est pro-gramját a „Portici néma”, részlet a „Bánk bán”-ból és „Trovatore”-ból, egy egészen új lengyelke Vendl Aladár polg. isk. igazgatótól, négyes, ma-gyar népdalok és a szívhöz szóló induló képezték. Meg kell említenem, hogy valóban elismerésünket érdemelték ki a közreműködők, kik dacára fél-éves alakulásuknak oly szép sikert értek el, mely nekünk falusiaknak igazán büszkeségünkre szol-gálhat nemcsak azért, mert Vendl Aladár ur Pá-risban is babérokörört szerzett cimbalomjátéka-val és Puskás Kálmán mellett, mint gyermekek, elhalványodtak a zenészek, hanem azért is, mert többeket nyertek meg élvezetét nyújtó egye-sületüknek. Csak tovább a jóban! ámbár sajnos, hogy sokan távol tartották magukat még a tagok közül is s így anyagi siker nem koronázhatta nemes fáradozásukat.

— Turin-párisi kirándulás. Helfy Ignác ország-gyűlési képviselő elnökléte alatt irokból, művé-szektől, országgyűlési képviselőkből, bírákból, tanárokból, ügyvédekből és más tisztas tár-sadalmi állású férfiakból utazó-társaság állott össze. E társaság elhatározta, hogy 1889. július 2-16 kirándulást fog rendezni Turinba és foly-tatólág Párisba. Az utazó-társaság vezetésére Helfy Ignác országgyűlési képviselő kérését fel, titkárnak és pénztárosnak pedig Dolinay Gyula választatott meg. Indulás Budapestről a Déli-vasut vonalán, 1889. július 2-án délután. Másnap Velenczében tartózkodás. — Julius 4 én tovább utazás. Időzős Veronában és Milanóban. Megérkezés az nap este Turinba, Turinban júl. 5-én Helfy Ignác vezetésével látogatás Kossuth Lajos nagy hazánkfánál. Egész nap Turinban tartózkodás. Másnap tovább utazás, a Montenis alaguton keresztül, Dél-Franciaországon át, Pá-risba. Párisban időzős július 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. Az ottani Magyar-Egylet tagjaiból és Páris-ban tartózkodó egyéb honfitársainkban alakuló kalauzoló bizottság vezetésével, 15-20 főnyi csoportokra eloszolva célszerűen megállapított napiprogramm szerint, a látnivalók megtekintése és a kiállítás látogatása. A lakást és ellátást ugy Velenczében, mint Turinban és Párisban egész ott tartózkodás alatt közös pénztár fedezi. Ily-képen az utazás és ellátás együttes költsége, más-dik osztályu kupékban, kényelmesen és nyu-godtan utazva: 160 frt.

— A párisi kiállításról. A nagy mű, melyet a franciaia nemzet úgy tekint, mint re van ch-et 1871-ért, készen van. A kiállításról még ellensé-gei is elismerik, hogy az, a mi a szervezés tökéle-tességét és a kezdeményezés merészességét illeti, valóságos mestermű. A kiállítás a maga egészében négy szempontból veendő szemügyre a látogató által. Az első az emberi haladás szempontja. Ezt

tanulmányozhatjuk az Eiffeltornyon, a nagy ipar-csarnokban, a gépesarnokban, a szepművészetek palotájában, a földmívelés csarnokában stb. stb. Mindezekben a haladás főképe a technikai szakmá-ban szembevető, nemzetiségi különbség nélkül. Leggyakorlatibb érdekű a látogatóra nézve az élelmiszerek palotája a quai d'Orsay-n; ebben a kétemeletes rengeteg házban minden megtalál-ható, a mi az emberi test erősítésére szolgál. Ebben a házban sütnék, főznek, bort és minden-féle italt mérnek s bárki helyet foglalhat, ingyen kóstolhatja a legújabb találmányu konyhák fűzt-jét. Úgyes háziasszonyok itt igen sokat tanulha-nak. A második szempont, melyből a kiállítás vizsgálendő, a történeti. S ez a szempont a fő, tekintettel arra, hogy a kiállítás maga is micsoda történelmi évszázados fordulóval áll kapcsolatban. A történeti rész évszázadok szerint elrendezve mindent elének tár, a mit az emberi elme valaha teremtet. Ez a kiállítás a szabad művészetek pa-lotájában van, az antropológiai kiállítással; azu-tán jönnek az emberi foglalkozások, szemléltető kiállításban, kezdve az első ember primitív fog-lalkozásán, végig a föniciánusokon, egyiptomi, görögökön stb. Van ott ó-görög kovácsműhely, római fazekasműhely stb. teljes működésben, élet-nagyságu alakokkal. Odább következnek az első léghajó- és repülőgép-kísérletek, az összes emberi járművek, a különböző népek lakóházai. Meg van a lerombolt Bastille-fogláz úgy rekonstruálva, a hogy száz év előtt volt, egy egész városrész, ugy megépítve, a milyen Páris IV. Henrik alatt volt, a neslei torony, de ezek már a kiállítás területén kívül. A harmadik szempont az etnografiai. Min-den népet bemutat a kiállítás. A negyedik a mű-vészeti szempont.

— Az Építési Tanácsadó című vállalatból, Gonda Béla műszaki tanácsos e közérdekű művből meg-jelent ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében, Buda-pesten Muzeum-körut a nemzeti színház bérhá-zában a 3-dik fűzet, mely a csatornázási, mérnöki munkák díjazási módzatait s a középítkezésekre vonatkozó általános és részletes feltételeket tar-talmazza, vagyis azon határozmányokat, a melyek a középületek s épügy az ipartelemek, lakóházak, gazdasági épületek stb. egyes munkanemére (u. m. kőműves-, ács-, vas-, lakatos, asztalos stb.) nézve az építési szerződésben kikötendő. A fűzethez mellékelve van egy nagyobb minta-gaz-dasági udvar részletes tervrajza (alap-, homlok-zati, hossz- és keresztmetszeti rajzok). A fűzetek ára 30 kr. Különben az Építési Tanácsadóra elő-fizetni is lehet: Egész évre (18 fűzetre) 5 frt 40 krral, félévre (9 fűzetre) 2 frt 70 krral.

216-ik közlemény

a háromszék-megyei „ERZSÉBET” árvaleány-nevelő intézet javára Áldoboly község lakosai által tett szives adakozásokról.

Id. Nagy Lajos, Benkő Pál, id. Pap István 4-4 kr. Szűcs Tamás 2 kr. Szotyori Gábor, Imre József 5-5 kr. Szűcs László 6 kr. Stefán József, Málnási Péter Mihály, Szotyori Mihály, Péter Mihály, N. N. 10-10 kr. Bukor Mihály, Leopold József, Magyarai Pál 10-10 kr. Viesenthal 30 kr. Me-genus András, Fülöp Ferencz, Bukor István, Fülöp István, Algya András, Algya Györgyné, Bacci Ferencz, Tuzsa György 1-1 lit., Molnár József, Egy valaki, ifj. Bacsoni Mihály 4-4 lit., Pnya Miklós 3 lit., Benke Lajos 10 lit., rozs, Jankó György, Buga Pál 5-5 cső, Tompa György, Demeter György, Sinku András, Váncsa Iláné, Bőjte Sámuel, Szabó Dániel, Esztáncs Pista 6-6 cső, Orbán József 8 cső, Bak Mihály, Fülöp Mihály, Algya István 10-10 cső, Szűcs Dávid, Szűcs Mihály, Kovács Péter, Ma-gyari Ferencz, Pihgus József, Bokor András, Dragamir Dávid, Zsigmond József, Plugor János, Fülöp Erzi, Szűcs Dávid, Váncsa Miklós, Linku György, Algya János, Popo-vics János, Bács János, Duzsa József, Szűcs Iláné 1-1 lit. Gáspár Albert 1 és fél lit., Drega György 2 lit. Abod Zsigmond 50 lit. cső, törökbuza. Bacsoni Pál 1 lit. török-buza.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében ki-fejezett hálás köszönetünket.

Kézdí-Vásárhely, 1889. május 9.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

A közönség köréből.*

Felelet a „Gyergyóditrói dolgok” című cikkre.

(Folytatás.)

Ugyanis S. P. volt igazgató-elnök felkérés foly-tán, hogy személye és volt igazgató-társai a to-vábbi zaklatásoktól, melyeket egy bűnvádi eljárás okozhat, megóvassanak, fedezetül befektette az 1884 frtot, befektette annál is inkább, mert a né-hai üzletvezető agg apja a családtagok sürgeté-sére már megelőzőleg följárolta egy 16 holdas erdőjét neki, közvetve a volt igazgatóságnak, s az erdőt pár nap múlva szerződésileg át is adta.

Fedeztettek egyéb hiányok is ki-ki által meg-állapodás szerint.

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalá-soknak, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

De jól meg kell jegyezni, hogy e fedezetek nem azért történtek, mert a hiányokat föltüntető új számadásokat szentírás gyanánt vették volna az érdekeltek. Oh, nem. Hanem történtek még az egylet jó hírneve, az egyleti tagok nyugalma érdekében is, de fennállott és fennáll még ma is a remény, hogy a fedezeti összegek legalább részben visszafizetnek.

Sőt már kezdetben nyilván merültek föl kételek az iránt, hogy a baj — a kisebb hibáktól eltekintve — nem is oly nagymérvű.

Kivánni nem lehet, hogy egy ily kényes ügy minden személyes herce-hurca nélkül oldassék meg, de az első fellépés itt-ott erősen magán hordá a személyes harc jellegét. Ugy látszott, hogy némelyek nagyon is szerették volna a volt igazgató elnököt, ki a községek még ma is legtekintélyesebb és legbecsültebb tagja, kinek érdemei a közegészség-, közügyi és iskolaügy terén számbavehetők, a börtön kínjai közt, penészes szalmán zsugorodva látni, míg mások ezzel szemben az egész volt igazgatóságnak vád alá helyezését javasolák.

Továbbá kételek merültek föl azért is, mert az újabb számvizsgálatnál működött egyik szakértő többeknek kijelentette úgy négy szem közt, hogy a számadásokat, melyek a hiányt föltüntetik, nem fogja aláírni s azokért jót nem áll.

Végül, mert az egylet fővédnöke, a kisbirtokosok országos földhitelintézete, egy leiratában tudat adta, hogy ő az igazgatóságnak a hiányok földéritek körüli törekvést tudomásul veszi ugyan, hanem a földériteknek egy más módját ajánlja:

... állítson az igazgatóság föl egy fix napot s tüntesse ki, mennyi e napon a vagyon, s ennek megtörténte után kutassa, mennyinek kellene annak lennie; a kettő közötti differencia adja a hiányt;

jelzi egyúttal, hogy a központi intézet könyvei némely tételeknél eltérést mutatnak az egylet javára.

Nevezetesen: 1888. márcz. 31-én 38,000 frtnyi összeg van központi int. kölcsöntőke czímen teherbe téve, holott szerinte a nevezett összeget csak június végén, tehát 3 hó múlva adják az ő adatai stb. (Itt is leesik pár száz forint.)

Hangsúlyozza végül a központ a számadásoknak utasítás szerinti összeállítását s fentartja, hogy a közte és az egylet között fennálló szerződés szerint a számadásokat kiküldöttje által a hely színén uoljog megvizsgáltathassa.

E jogos követelésnek akkor (aug. hó táján) a többség jónak látta eleget nem tenni. Kevéssel később pedig magán-följelentés útján bűnvádi eljárás foganatosítása kéretett a kir. ügyészségnél.

Anyi kin után megérkezett végre 1888. vége. A zárszámadások egybeállítására került napirendre s ez több-kevesebb bajjal eszközöltetett is.

Ezen zárszámadások előterjesztése táján az egyleti igazgatóság legtekintélyesebb tagja indítványt tett, hogy a sok zűrzavar teljes tisztázása érdekében hívja meg az egylet a földhitelintézet által annyszor sürgötett vizsgálat, annál is inkább, mert az egy nappal előbb leérkezett törvényszéki vizsgáló bírói leirat egyenesen megkereste az igazgatóságot ez irányban, sőt nyomtatékkal adta tudtul, hogy ha a vizsgálatot az igazgatóság elmulasztaná, hivatalból fog az eszközöltetni, ez esetben pedig az üzlet bezáratik, mi a részvényeseknek is ezerágu kellemetlenséget fog okozni.

Az indítvány mellett pártólól szözlott az egylet alelnöke és egy igazgatósági tag.

Erre öt szóval kimondatott a központi vizsgálat kikérése egyelőre az egylet terhére, a költségeket a szavazók és a volt igazgató tagok kötelesek lévén azonban az eredményhez képest megteríteni.

Megjegyzendő, hogy e sorok írója a többséggel szavazott, a nélkül, hogy szavazatát szükségesnek látta volna indokolni. Elnök enuncziálta a többség határozatát név szerinti jegyzőkönyvezés mellett, azon hozzáadással, hogy a vizsgáló csak abban az esetben kéretik le, ha a bíró kijelenti, miszerint a törvényszék részéről semmi szín alatt sem fog egy más vizsgálat elrendeltetni.

(Folytatása következik.)

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1889. május 5-én.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	104.—
Magy. papírjáradék 5%	97.60
Magyar vasúti kölcsön	142.25
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	100.—
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államköt. III.	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.70
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	105.70
Temes-bánati földterherm. kötvény	105.70
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.70
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.70
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	105.—

Magyar szőlődézmá-váltásigikötvény	99.50
Magyar nyereség-sorsjegykölcsön	142.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	129.50
Osztrák járadék papírban	85.35
Osztrák járadék ezüstben	85.75
Osztrák járadék aranyban	110.—
1860. államsorsjegyek	144.—
Osztrák-magyar bankrészvény	902.—
Magyar hitelbank-részvény	309.75
Osztrák hitelintézet-részvény	239.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.55
20 frankos arany	9.40
Német birodalmi márka	58.10
London (2 havi váltókért)	118.90
20 márka arany	11.60

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, május 9-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 5 frt — kr
" (elegy)	3 frt 80 kr
Rozs (tisztá)	2 frt 90 kr
" (elegy)	— frt — kr
Arpa (tisztá)	3 frt — kr
Arpa (elegy)	— frt — kr
Zab	2 frt — kr
Törökbuza	3 frt 80 kr
Kása (kölös)	8 frt 50 kr
" (árpa)	16 frt — kr
Borsó	5 frt — kr
Lencse	10 frt — kr
Fuszulyka	6 frt 50 kr
Pityóka (legszebb)	1 frt — kr
Marhahús	kilogr.-kint — frt 32 kr
Disznóhús	— frt 44 kr
Juh-hús	— frt — kr
Szalonna	— frt 70 kr
Faggyu (nyers)	— frt 20 kr

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Sz. 1284. tkkvi.

1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy futásfalvi Dezső Dénes végrehajthatónak futásfalvi Balázs Simon végrehajtást szenvedő elleni 103 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Futásfalva község határára fekvő, a futásfalvi 530. sz. tjkvben 1907. hr. sz. 6 frt, 2011., 2012. hr. sz. 145 frt, 2740. hr. sz. 101 frt, 2911. hr. sz. 51 frt, 3296. hr. sz. 66 frt, 3307. hr. sz. 66 frt, 3361. hr. sz. 22 frt, 3469. hr. sz. 22 frt, 3543. hr. sz. 9 frt, 3627, 3628. hr. sz. 33 frt, 1972/1.

ITT A TAVASZ!

Dávid Antal

kereskedésében Kézdi-Vásárhelyt

a legjutányosabb áron kaphatók mindennemű férfi- és nőruha-szövetek, kalapok, ingek, esernyők, mind a legújabb divat szerint. A férfi-ruhákat a legizlésebben és legolcsóbban előállítja minden minőségben. Ezeket kívül olcsón ad gyolcsot, kartont, asztalnévűket, paplanokat sat. sat. Továbbá raktárt tart nagy választékban a legjobb minőségű és legkitűnőbb gyártmányu

VARRÓ-GÉPEKBŐL,

melyekből kívánatra részletfizetésre is ad. Árainak szoliditásáról és a kiszolgálás pontosságáról személyes meggyőződést szerezhet bárki. Épen ezért a nagyérdemű közönség minél tömegesebb látogatását kéri

K.-Vásárhelyt, 1889. május havában

alázatos szolgálja:

Dávid Antal.

NE MULASSZUK EL A JÓ ALKALMAT!

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

hr. sz. 69 frt, 3887. hr. sz. 185 frt, 1924., 1925., 1926. hr. sz. 17 frt, 2565. hr. sz. 14 frt becsértékű ingatlanokra, továbbá a futásfalvi 530. sz. tjkvben időközben a 629. sz. tjkvbe átjegyzett, László Pál és neje által megvásárolt 3124. hr. sz. 101 frt becsértékű ingatlanra, nemkülönben a futásfalvi 622. sz. tjkvben 1850. hr. sz. 12 frt, 3847. hr. sz. 84 frt becsértékű egész ingatlanokra, végre a futásfalvi 713. sz. tjkvben 1715/1., 1716/1., 1717/1. hr. sz. 27 frt becsértékű egész ingatlanra az özv. Vargyasi Mártonné Makó Anna telerészbeni haszonélvezeti joga sérelme nélkül az árverést a fennebb ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi május hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Futásfalva községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX-ik törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, Kézdi-Vásárhelyt, 1889. márczius hó 4-én.

Vajna Gáspár,
kirendelt egyes bír.

Egy jó könyv.

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és velősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetében igen kiváló szolgálatokat tettek! Így és hasonlóképpen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly beteg is gyógyulást nyertek, a kik már minden remény feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajlja, az írja egyszerűen egy levelezz lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címet s címezzze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe

• Lippcében. A megküldés ingyen történik. •